

## Archivní karty k výplatním strojům a jejich otiskům

Firma Francotyp GmbH Berlin od svého počátku po sloučení firem do fy. Freistelper GmbH v roce 1925 zavedla do své administrativy jednu prospěšnou a důležitou záležitost - archivní karty ke každému vyrobenému stroji. Tyto karty jsou jakými rodným listem, který je postupně doplňován během "života" příslušného stroje. Objevují se v něm důležité zejména technické údaje. Přinášejí i obrázky výplatních otisků vztahujícím se k příslušnému stroji. Hodně vysvětlují a doplňují znalosti, ač se nejedná o doklady prošlé poštou. Dlužno říci, že občas jsou pro sběratele, který tyto karty po vyřazení z archivů získá, nevysvětlitelnou záhadou. Ale o tom mnohdy sběratelství a související badatelství i je.

Tyto archivní karty, i když nejsou "echt" poštovním artefaktem, přesto do sbírky a na exponáty jako doplněk rozhodně patří.

Jednou ze sběratelských "pecek" našeho oboru je archivní karta stroje Bafra (B. 184), která byla dodána druhému uživateli výplatních strojů v Československu v roce 1926, prvním roce provozu výplatních strojů v našem poštovním provozu. Jedná se o velmi cenný dokument - rodný list stroje České průmyslové a hospodářské banky v Praze, a to jak ze sběratelského důvodu, ale zejména jako thesaurus informací.

Jaké důležité údaje lze vyčíst?

Například to, že motor vyrobila firma Kaiser (číslo 49467), převodový mechanismus firma Rodenwald. Zajímavá je nastavená hodnota na 2000 Kčs., jakož i kapacita počítadla otisků.

Důležité je datum dodání - 7. 6. 26, tedy několik měsíců před 16. 9. 1926, kdy byl stroj oficiálně uveden do provozu. Tento den bylo již rozhodnuto o zavděčení tohoto systému do našeho poštovního provozu. Shora uvedený otisk (tehdy ještě bez denního razítka, i když byla jasná dohlédací pošta).

Řada údajů včetně dodatečného obrázku Okresní nemocenské pojišťovny Brno s datem 21. 12. 26, potřebuje další bádání.

I přesto je tento doklad důležitým historickým a sběratelským artefaktem.

Československá pošta (MPT) ze začátku zavedla též archivní karty, které nedoprovázely stroje, ale byly součástí poštovních archivů. Po čase byly pravděpodobně vyřazeny. O těchto kartách někdy přistě.

5159

12. 4. 34

1414

030

000

ČESKÁ PRŮMYŠLOVÁ  
A HOSPODÁŘSKÁ  
BANKA  
V PRAZE.

Francotyp: B. 184 Post: Praha 25

Firma: Böhmisches Industriell und Landwirthschaftliche Bank

Motor: Kaiser Nr. 49467 Mit 1000 Volt Niederspannung 1/2

Umsatzung: Motor: Nr. 5 Maschine: Nr. 5 Kette: Roderwald

Erleutert: 26. 36 von der Post in Betrieb gesetzt:

Stand des Summenzählers: 999 000 Sperrung auf 2000 Kronen

Stand des Kartenzählers: 999 angefangene Karte Nr. 111

Plombenschlüssel: Schlüssel Nr. 1184 Permutationennummer: 234

Reservecliques oder

Spezialcryptography

Merkmale: Neuer Regel in der Kuppelung

BRNO 211226

DEUTSCHES REICH

OKRESNÍ NEMOCENSKÁ  
POŠTOVNA BRNO